

Posudek vedoucího diplomové práce *Ondřeje Cerhy*

INTERKULTURNÍ PSYCHOLOGIE: KULTUROLOGICKÝ PŘÍSPĚVEK K VYBRANÝM TÉMATŮM.

Praha: Katedra kulturologie FF UK 2012.

Autor práce studuje současně psychologii a kulturologii na FF UK. Není proto příliš překvapivé, že se ve své práci věnuje otázce přístupů ke studiu kultury v psychologii.

V první části ukazuje, že v psychologii existují přinejmenším tři odlišné přístupy k chápání vztahu kultury a psychiky. První z nich – cross-cultural psychology – je v podstatě nomotetickým přístupem, který sleduje otázky vnější validity. Druhý – cultural psychology – je souhrnným označením pro řadu odlišných přístupů, z nichž autor vybral přístup M. Colea. Třetí přístup spočívá ve snaze některých autorů konstituovat psychologii z pohledu a v termínech příslušníků určité kultury. V této části se rovněž stručně věnuje vývoji interkulturní psychologie. Ve druhé části se pak věnuje vztahu kultury a poznávacích procesů. Konkrétně se zaměřil na analýzu kognitivních stylů a na rozbor dvou pojetí inteligence. Ve třetí části se autor věnuje otázce problémům socializace a enkulturace. Poslední větší část je věnována otázce některých souvislostí kultury a osobnosti.

Práce představuje kompilaci založenou na řadě původních a přejatých zdrojů. Může posloužit nejen psychologům, kteří chtějí získat prvotní orientaci v této problematice, ale i kulturologům, sociologům a studentům jiných společenských věd. Předností práce je její přehlednost a snaha o uvedení více hledisek, ze kterých lze zkoumat stejné problémy. Slabší stránkou už je, že autor tato hlediska příliš neanalyzuje, často je pouze řadí vedle sebe.

Do diskuse: Ve snaze o propojení psychologie s kulturologií uvádí autor známou Whiteovu definici kultury (str. 25). Tato definice – zejména pojetí „symbolátu“ – je ovšem v rozporu s řadou významnějších koncepcí znaků a symbolů (Peirce, Saussure, Eco). Může mi diplomant objasnit, jak může existovat něco, co něco symbolizuje, bez toho, kdo to symbolizuje? A jak se může symbolizace odehrávat „extrasomaticky“? Jinými slovy – jak může podle jeho názoru kultura (takto vymezená) existovat bez psychiky?

Práci pokládám vcelku za zdařilou a ***doporučuji ji k obhajobě.***

Doc. Karel Hnilica